

СВЕТСКИ ДЕН НА УНИВЕРЗАЛНА ЗДРАВСТВЕНА ПОКРИЕНОСТ

Не оставајте ничие здравје зад себе.

Инвестирајте во здравствените системи за сите.

На 12 Декември 2012 година, Генералното собрание на Обединетите нации одобри резолуција со која се повикуваат земјите да го забрзаат наредокот кон универзалното здравствено покривање (УНС) – идеја дека секој, секаде треба да има пристап до квалитетна, достапна здравствена заштита – суштински приоритет за меѓународниот развој. **На 12 Декември 2017 година, Обединетите нации со резолуција 72/138 го прогласија 12 Декември за Меѓународен ден за универзална здравствена покриеност.**

Меѓународниот ден на универзалната здравствена покриеност има за цел да ја подигне свеста за потребата од силни и отпорни здравствени системи и универзална здравствена покриеност со партнери од повеќе засегнати страни. Секоја година, на 12 Декември, застапниците на УНС го креваат својот глас за да ги споделат приказните за милиони луѓе кои се уште чекаат здравје, го поддржуваат постигнатото досега, ги повикуваат лидерите да направат поголеми и поаметни инвестиции во здравството и да ги охрабрат различните групи да се превземат обврски да се приближи светот до УНС до 2030 година.

Пандемијата Covid-19 е тековен момент на пресметка на здравствените системи ширум светот. Додека суровите лекции од нашата глобална ситуација се далеку од нови, и додека стравовите и неправдите сега се на насловните страници и ја рефлектираат секојдневната реалност на милиони пред пандемијата – огромниот обем на оваа криза предизвика нова итност околу здравствените системи и универзалната здравствена покриеност.

Повеќе лидери од кога било обрнуваат внимание, а повеќе луѓе од кога било се креваат да бараат промени.

Универзалната здравствена покриеност значи дека сите луѓе треба да имаат пристап до здравствени услуги што им се потребни, кога и каде им се потребни, без финансиски тешкотии. Тоа вклучува целосен опсег на основни здравствени услуги, од промоција на здравје до превенција, третман, рехабилитација и палијативна нега.

Во моментов, најмалку половина од луѓето во светот не ги добиваат здравствените услуги што им се потребни. Околу 100 милиони луѓе секоја година се туркаат во екстремна сиромаштија поради плаќање од џеб за здравје. Ова мора да се промени. За да се направи здравјето за сите реалност, потребни се: поединци и заедници кои имаат пристап до висококвалитетни здравствени услуги за да се грижат за сопственото здравје и здравјето на нивните семејства; квалификувани здравствени работници кои обезбедуваат квалитетна грижа насочена кон луѓето, и креатори на политики посветени на инвестирање во универзално здравствено покривање.

Универзалната здравствена покриеност треба да се заснова на силна примарна здравствена заштита насочена кон луѓето. Добрите здравствени системи се вкоренети во заедниците на кои им служат. Тие се фокусираат не само на спречување и лекување на болни и болести, туку и на помагање за подобрување на благосостојбата и квалитетот на животот.

Работата на СЗО е усогласена со целта 3.8 на SDG, која се фокусира на постигнување универзално здравствено покривање, вклучувајќи заштита од финансиски ризик, пристап до квалитетни основни здравствени услуги и пристап до безбедни, ефективни, квалитетни и достапни основни лекови и вакцини за сите.

Приближно половина од светското население нема пристап до таквите основни здравствени услуги. Затоа, за да се постигне целта, до 2030 година, најмалку 1 милијарда повеќе луѓе ќе треба да имаат пристап до основните здравствени услуги во секој петгодишен период меѓу 2015 и 2030 година.

Суштината на UNC е универзален пристап до силен и отпорен здравствен систем фокусиран на луѓето со примарна здравствена заштита како негова основа. Услугите засновани во заедницата, промоција на здравјето и превенција на болести се клучните компоненти, како и имунизацијата, што претставува силна платформа за примарна здравствена заштита врз која треба да се гради УНС.

Подготвил: Магдалена Јованова, Дип. Педагог/ Одделение за социјална медицина.
Декември, 2022 година

Извор: <https://universalhealthcoverageday.org/>
https://www.who.int/health-topics/universal-health-coverage#tab=tab_3
<https://www.un.org/en/observances/universal-health-coverage-day>

DITA BOTËRORE E MBULIMIT UNIVERSAL SHËNDETËSORË

Mos e lini pas shëndetin e askujt.

Investoni në sistemet shëndetësore për të gjithë.

Më 12 dhjetor 2012, Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara miratoi një rezolutë që u bën thirrje vendeve të përshpejtojnë përparimin drejt mbulimit universal shëndetësor (UHC) – ideja që të gjithë, kudo duhet të kenë akses në kujdes shëndetësor cilësor dhe të përballueshëm – një prioritet thelbësor për zhvillimin ndërkombëtar. **Më 12 dhjetor 2017, Kombet e Bashkuara me rezolutën 72/138 shpallën 12 dhjetorin si Ditën Ndërkombëtare të Mbulimit Universal Shëndetësor.**

Dita Ndërkombëtare e Mbulimit Universal të Shëndetit synon të rrisë ndërgjegjësimin për nevojën për sisteme shëndetësore të forta dhe elastike dhe mbulim shëndetësor universal me partnerë me shumë palë. Çdo vit më 12 dhjetor, përfaqësuesit e UHC ngrenë zërin e tyre për të ndarë historitë e miliona njerëzve ende në pritje të shëndetit, mbështesin atë që është arritur deri më tani, u bëjnë thirrje udhëheqësve të bëjnë investime më të mëdha dhe më të zgjuara në shëndetësi dhe inkurajojnë grupe të ndryshme për angazhohen për ta afruar botën me UHC deri në vitin 2030.

Pandemia e Covid-19 është një moment i vazhdueshëm llogarie për sistemet e kujdesit shëndetësor në mbarë botën. Ndërsa mësimet e ashpra të situatës sonë globale nuk janë aspak të reja, dhe ndërsa frika dhe padrejtësitë janë tani në kryetitujt dhe pasqyrojnë realitetin e përditshëm të miliona njerëzve përpara pandemisë - shkalla e madhe e kësaj krize ka krijuar një urgjencë të re rreth sistemeve shëndetësore dhe mbulimit shëndetësor runiversale.

Më shumë udhëheqës se kurrë po i kushtojnë vëmendje dhe më shumë njerëz se kurrë po ngrihen për të kërkuar ndryshim .

Mbulimi shëndetësor universal do të thotë që të gjithë njerëzit duhet të kenë qasje në shërbimet shëndetësore që u nevojiten, kur dhe ku u duhen, pa vështirësi financiare. Ai përfshin një gamë të plotë të shërbimeve shëndetësore bazë, nga promovimi i shëndetit te parandalimi, trajtimi, rehabilitimi dhe kujdesi paliativ.

Aktualisht, të paktën gjysma e njerëzve në botë nuk marrin shërbimet shëndetësore që u nevojiten. Rreth 100 milionë njerëz shtyhen në varfëri ekstreme çdo vit duke paguar nga xhepi për kujdesin shëndetësor. Kjo duhet të ndryshojë. Realizimi i shëndetit për të gjithë kërkon: individët dhe komunitetet të kenë akses në shërbime shëndetësore të cilësisë së lartë për t'u kujdesur për shëndetin e tyre dhe shëndetin e familjeve të tyre; profesionistë të kualifikuar shëndetësorë që ofrojnë kujdes cilësor me në qendër njerëzit dhe politikëbërës të angazhuar për të investuar në mbulimin shëndetësor universal.

Mbulimi shëndetësor universal duhet të bazohet në kujdesin parësor shëndetësor të fortë me në qendër njerëzit. Sistemet e mira shëndetësore janë të rrënjësura në komunitetet të cilave u shërbejnë. Ato fokusohen jo vetëm në parandalimin dhe trajtimin e sëmundjeve dhe sëmundjeve, por edhe në ndihmën për të përmirësuar mirëqenien dhe cilësinë e jetës.

Puna e OBSH-së është në përputhje me objektivin 3.8 të SDG, i cili fokusohet në arritjen e mbulimit shëndetësor universal, duke përfshirë mbrojtjen e rrezikut financiar, aksesin në shërbimet shëndetësore bazë cilësore dhe aksesin në barna dhe vaksina thelbësore të sigurta, efektive, cilësore dhe të përballueshme për të gjithë.

Përafërsisht gjysma e popullsisë së botës nuk ka akses në këto shërbime themelore shëndetësore. Prandaj, për të arritur objektivin, deri në vitin 2030, të paktën 1 miliardë më shumë njerëz do të duhet të kenë akses në shërbimet bazë shëndetësore në çdo periudhë pesëvjeçare midis 2015 dhe 2030.

Thelbi i UNC është qasja universal në një sistem shëndetësor të fortë dhe elastik të përqendruar te njerëzit me kujdesin shëndetësor parësor si themel. Shërbimet e bazuara në komunitet, promovimi i shëndetit dhe parandalimi i sëmundjeve janë komponentë kyç, si dhe imunizimi, duke ofruar një platformë të fortë të mbrojtjes shëndetësore parësore mbi të cilën duhet të ndërtohet UHC.

Përgatiti: Magdalena Jovanova, pedagoge e dipm. Reparti i Mjekësisë Sociale.
dhjetor, 2022

Burimi: <https://universalhealthcoverageday.org/>
https://www.who.int/health-topics/universal-health-coverage#tab=tab_3
<https://www.un.org/en/observances/universal-health-coverage-day>